

[Transcript] Uutisraportti podcast / 31.8.2023: Kaja Kallas, budjettiesitys, Jukkatalon konkurssi

Hei, ja tervetuloa Helsingin Sanomeen Uutisraporttiin podcastiin elokuun viimeisenä päivänä vuonna 2023.

Minun nimen on Venla Kuokkanen, Sanomatalon sateisessa studiossa ajankohtaisista ja kutkuttavista uutisaiheista ovat tänään keskustelemassa ulkomaan toimittaja Matilda Jokinen ja politiikan toimittaja Joona Aaltonen.

Tervetuloa.

Kiitos, kiitos. Vaikka studiossa ei kyllä onneksi sadan.

Vaikka viimeinen sate, kyllä sai Sanomatalon kellarin tulviomaan, että toivotaan, että tämä 7-kerrossa säilyy kuivana.

Siitä, että tulva on pahassa tilanteessa.

No joo.

Yes, asiaan. Tänä viikon podcastissa keskustellaan skandaalin keskelle joutunasta viron pääministeri Kaja Kallaksesta, ensi vuoden budjetti esityksestä ja Jukka-talon konkurssista.

Jaks on lopussa luvassa vielä henkeviä keskustelun aiheita, joilla voi tehdä joko vaikutuksena keskustelukumpaniinsa tai saada kiusalliset tilanteet tuntumaan vielä entistäkin kiusallisemmilta.

Ja todettako on vielä tähän loppuun surru-uutinen tai loutinen.

Erliippuen siitä, että mitä asia näette, mutta tämä on käsätiimin vika-jakso.

Ja täällä, medetään.

Joo, ensi viikolla taas. Markot ja Annit ja Tuomakset vauhdissa.

Kyllä.

Pitäisikö sanoa tuo maat?

Ahaa.

Puraalis. En tiedä. Jatketaan jatketaan.

Miran pääministeri Kaja Kallas on joutunut skandaalin keskelle puolisonsa Arvo Hallikin liiketoimien vuoksi.

Hallik omisti noin 25 % kuljitusalan yrityksestä, joka on jatkanut kuljituksia myös sen jälkeen, kun Venäjä aloitti täysimittaisen hyökkäysotansa Ukrainaan kanssa.

Asian tultua julkit Hallik myyi osuutensa yrityksestä.

Kallas on sotkeutunut kuvioon lainamalla 350 000 euroa puolisonsa yritykselle, jonka kautta kallakseen miehllä oli osuuslogistiikka toimiaan jatkaneista yrityksestä.

Miten merkittävästä asiasta nyt on kyse?

Kyllä virossa merkittävästä asiasta, että kuitenkin kyseessä pääministeri, ja ei pelkästään, että kyseessä on pääministeri, vaan kyseessä on pääministeri, joka on aivan erityisesti sekä virossa, että maailmalla on justesti profiloitunut tosi vahvana äänenä, tiukasta linjasta Venäjää vastaan, ja just kannustanut sekä kaikkia yrityksiä, että muita Euroopan maita yhdysvaltoja ottevat tiukemman linjan Venäjän kanssa, ja ollut tällainen hyvin moraalisesti puhdas, hyvin sellainen, että hän on ainakin tiukan linjan kannalla,

ja sanonut, että sodassa ei ole sotaomusta valkosta, että siinä ollaan jollain puolella tai ei olla, niin tavallaan tässä musta valkoisessa linjassa, jota hän on ajanut, niin se näyttää sitten aika mustalta töhryltä,

että hänen miehensä on ollut mukana kuviossa, jossa jatketaan tuota noin toimintaa Venäjällä,

ja hän on itse sanonut, että hän ei ollut tästä tietoinen, mutta sitten heräänää kaikki kysymykset

vastuusta,

kun kuitenkin on muun muassa lainattu tätä rahaa, niin pitäisikö olla tietoinen minne rahansa lainaa. Mä haluan heti tarttua tohon, että onko oikeasti mahdollista, että hän ei ois tiedyn liiketoimista? Onko kuinka uskottavaa tämä on?

No kyllä se sinänsä on mielestäni ihan mahdollista, että totta kai hän tietää, että se on mennyt siihen kohonkin liiketoimintaan,

mutta ei hän välttämättä ole tuo tiety, että miten se toimii Venäjän kanssa tai muuta tällaisia yksityiskohtia,

se on kuitenkin puolisen työ, jos itse kukin miettii kuinka paljon tietää oman puolisen työn sisällöstä, pääosietä ehkä, mutta ei ehkä näin yksityiskohtaiselta kannalta,

mutta onhan tämä aika poikkeuksellinen tilanne.

Meistä varmaan kukin voi ajatella, jos yhtäkkiä kävisi ilmi, että Petteri Orbon vaimolla olisi joku tällainen erikoinen Venäjän bisnes,

niin kyllähän se olisi Suomessa kaikkien uutisten pää, uutis aihe, vaikka pääministeri siitä ei olisi kannunut tietoinen.

Tässä nyt korostan, että tämä nyt vain valikoitui esimerkiksi, koska Orbonsuomen pääministeri ei sen takia,

että hän vaimolla olisi jotain nämä rapointeja.

Emme vihjaile.

Mutta siis jos tällainen on Suomessa, niin olisin se aivan kukin voi itse ajatella, kuinka iso uutinen soisi Suomessa.

Ja se, että viroon on vielä näyttäytynyt tässä esimerkillisempänä maana historiansa puolesta kuin Suomi.

Ja ovat onnistuneetkin ehkä profiloitumaan siinä, että Kajakallaskin on sanonut, että ilmaissut iloaan siitä, että sota on saanut Suomen näkemään Venäjän samoilla silmillä kuin viro.

Ja näin pois päin, niin tässä on aina ollut vähän tällainen, että viroon aavistanut, kuinka paljon ongelmia yhteistyä Venäjän kanssa tuo,

ja viroon ymmärtänyt pitää oikeanlaista etäisyyttä ja tiukkuutta.

Ja sitten nyt on sillä, että no, mutta bisnekset ovat jatkuneet.

Ja Kajakallasan on perustellut tätä mummassa sillä, että on sanottu, että on autettu,

että virma on auttanut siellä ajamaan toimintoja alas, niin kuin toista virolaista yritystä ja näin.

Mutta tässä ollaan silleen aika harmailla vesillä, koska aika moni yritys, joka on jatkannut toimintaa Venäjällä,

on vedonnut siihen, että tässä ei voida lähteä rytisemällä, vaan pitää turvata työntekijöiden selustaa ja turvata näitä omia varoja ja muuta.

Ja sitten siinä emenee, että missä kohtaa mennään selittelyn puolelle.

Toi on hyvä pointti.

Samaa keskustelu on käyty myös Suomessakin, että missä menee yritysten vastuun rajat.

Jos on hyvin kauan vaikka toiminut Venäjällä yritys tai tehnyt jollain tavalla liiketoimintaa sinne suuntaan,

niin missä menee se rajaa?

Kyllä kaikki varmaan ymmärtää senkin, että kerralla kaiken pistäminen poikki,

ja se, että ihmisiltähän vielä työpaikat siellä villasi ongelmia, niille ihmisillä voi tulla,

siellä Venäjäpaltion tilanne on, mikä on, niin se on hyvin kinkkinen kysymys, mutta ainakin mun mielestä tässä keississä tosi mielenkiintoista oli se, että aina voi puhua siitä, että olisiko hän voinut jo aikaisemmin myydä tämän, miten kohtalokasta juuri tämä oli, että oliko mahdollista, että olisi myyty vaikka aikaisemmin. Niin just se, että kun tämä asia tuli ilmi, niin tämä hallik totta tosiaan myy osuuteissa näin, mä ymmärsin niitä tavalla, että ei vaikuta siltä, että siinä olisi ainakaan nyt tämän uutisoinnin valossa, että olisi ollut sellaista, että tämä ei olisi pystynyt luopumaan siitä, että se oli aika kerrastaa poikki tai hyvin nopeella aikatauluilla sitten, kun tuli sellainen olo, että nyt on pakko.

Tässähän on just pientä tällaista ristiriitasuutta, että jos se kertaa oli moraalisesti kestävä se toiminta, niin minkä takia se on nyt sitten heti myyty, kun se on tullut julkisuuteen. Ja vähän sama kuin Kallas on sanonut sitä, että se on tavallaan pyytänyt anteeks, mutta sitten se on kuitenkin ollut silleen, että hän toivoisi, että vielä käsitellään tätä asiaa, jotta hänelle selviäiset, mistä hän tä oikeastaan syytetään, niin sitten toimitteet on virossa ollut vähän silleen, mutta jos et se tiedä, mistä sua syytetään, niin mitä saat sitten pahotellut. Mutta mun mielestä, tämä on, me ollaan just asian ytimessä myös tässä kohtaa, että just tämä, hän on puolustoutunut, että ei tiedä toimista, ja myös tämä juuri mitä sanoitkin, että vähän, että mistä häntä syytetään, niin ylipäätään se, että kuinka pitkälle, tämä on moraalinen kysymys, ja tähän ehkä yhtään oikeata vastausta, mutta kuinka pitkälle, sen politikon tai jonkun muun julkisuuden henkilön, niin se vastuu, ulottuu. Tietyllä tavalla, että jokainen ihminen on loppupeleissä vastuussa omasta itsestään, mutta on voiko, pitääkö olla puolisonsa taivaakka lastensa tekemisistä, jollain tavalla vastuussa, jos on aikuisia lapsia, niin missä se raja menee? Aikuisten lasten tekemisistä on varmaan aika hankala olla vastuussa. Mutta minkä toki on puolison tekemisistä?

Ei hän puolisonkaan tekemisistä voi olla silleen suoraan vastuussa. Tässä tietenkin herää kysymys, että no a, siitä, että jos on lainattu sitä rahaa, niin siinä kohtaa jo enää, kyse pelkästään puolison tekemisistä, vaan siinä hän on ollut taloudellinen toimija, jonka rahalla tätä toimintaa on mahdollistettu, ja sitten tietenkin kyllähän siitä väkisin tulevahan teko pyhävaikutelmakun, kun kuitenkin on se imagopelistä, jos hän on käynyt kaikissa jenkilehdissä, muissa kansainvälisissä lehdissä esiintymässä tiukan linjan, niin kuin Venäjän vastustajana, niin ei hän se vaan imagopelissä näytä hyvältä, jos hän puolisonsa toimii sitä vastaan, minkä tuloilla hän on puhunut kaikkialla. Ja tuonut tuloja heidän talouhteensa sillä Venään kanssa käytävällä liiketoiminnalla, niin kyllähän se niin kuin pahalta näyttää. Ja sit ehkä vielä se, että no ehkä tästä tapauksessa se ei ole siitä asiasta kyse, kun ei ole liittynyt suoraan politiikan tekemiseen, vaan on ollut kyse niistä liiketoimista, mutta eihän se varmaan monessa tilanteessa ainakaan haitaksoa myöskään, että sun puolison

pääministeri,
että siitä voi olla myös tällaista epäsuoraa hyötyä monissa tilanteissa,
ja sitten se epäsuora hyöty mun mielestä tuo myös sellaista tiettyä lisävastuuta siitä tilanteesta.
Ja kuinka monen puolisolalla on Vipata 350 000 euroa, niin kuin ei kaikkien puolisolalla.

Jebi siinä ei nimenomaan puhuta mistään ihan pienistä rahoistavaan,
se on oikeasti sen verran merkittävä rahasuma, että siinä voi oikeasti kyllä sanoa,
että pääministeri on rahoittanut Venäjän kanssa käytävää liiketoimintaan,
niin onhan se aika tilanne.

Käsittääkseni tarkemmin vielä, että kyse ei ollut Venäjän valtioista, mutta Venäjällä tehdystä.
Mutta haluan silti vielä jatkaa sitä, että missä se menee sen rajan,
jos ei me puhuta pelkästään tästä keissistä, vaan vähän nostaan ylätasolle,
että kuinka pitkällessä voit olla vastuussa tai kuinka pitkään sulta voidaan penätä eri asioiden
perään.

Ja mä mietin itse sitä myös siltä kannalta, että miten ihmisillä on valtavaikuttaa
merkittävässä poliittisissa asioissa, asemassa oleviin henkilöihin,
ja heidän tekemään politiikkaansa.

Jälleen kerran varmaan hyvin paljon erilaisia tilanteita, kun puhutaan parisuhteista tai puolisoista,
se on aina tosi vaikea mennäkään suudettaa ulkopuolelta tarkastelemaan,
mutta tyypillisesti kuitenkin jollain tasolla ehkä ajatellaan,
että se puoliso on aika läheinen.

Toivottavasti.

Mutta sille lähtökohtaisesti.

Siin voisi olla myös sellaista, että ihmisen näkemykset vaikuttaa tai vuorovaikuttaa
tälle, jos menemme hyvin karvallakkimalliin,
niin mun mielestä sillä tavalla voidaan myös perustella sitä,
että minkä takia, vaikka jonkun puolison tekemisistä saattaa noustaa jonkunäköinen kohu
tai sitten niillä toimilla ja just se tavalla, että onko teot ja saana tristireidassa.

Mitä te ajattelette tästä vastuun?

Anteeksi valtakasiasta?

Mun mielestä tämä sama kysymys nähtiin nyt Suomessa
tämän kokoumuskanssendustajan nuora Faagerstramin puolison kohdalla
oli iltalehden tätä löppiä jakaneita ihmisiä,
jossa oli Faagerstramista tehty uutinen, missä hän en nyt siten rakkuen muista,
mitä sinä tarkalleen luki, mutta puhuttiin siitä, että on oikein leikata niiltä
pieni tuloisilta, koska he ovat siellä kotona tai jotenkin tällain siinä artikkelissa
tuot ilmi, niin hän sitten lähettiin hyvin roiseja yksityisviestejä,
mun mielestä Paavo Arhimmäälle ja joillekin muille...

Niitä puoliso?

Niitä puolisoja, joka oli Instagramissa,
tämän Faagerstramin nuoran toimintaa ja siellä sitten oli tällaista
istumiekkiaan ja en ihmittelee, että ihmiset haluavat lähteä
tapaukkauksia ja sellaista tosi erikoista kamaa.

Niin kyllähän siinäkin mun mielestä oli se kysymys, että no joo,

voiko olla vastuissa puolisoja toiminnasta, mutta varsinkin tollaista tilanteissa, missä hän...

Miten se nyt tässä muoto olisi, missä hän ikään kuin puolustele vaimonsa toimintaa, niin kyllähän se liittyy siinä itseasiassa siihen vai muun aika vahvasti?

Joo, et kyllä mun mielestä silloin voi vähintään odottaa sitä, että se henkilö, jos se ei ole samaa mieltä puolison kanssa, joka häntä puolustaa rumin sanoen, niin vähintään on ehkä vastuussa ilmoittaa se julkisesti ja irti sanotua siitä viestistä.

Sitten toisaalta, jos olisi tilanne, jossa hän olisi vain lähettänyt mihinkään liittymättömiä jotain viestejä, jollekin muutevan törkeyksiä, että onpä typerän mielipidet tai niin kuin tämän tyypistä johonkin muuhun asian täysin liittymästä, tai puolisonsa täysin liittymättömästä aiheesta, niin en mä usko, että se olisi noussut uutiseksi.

En mäkä usko, että se olisi kiinnostunut samalla tavalla.

Että ylipäänsä ei olisi noussut varmaan median tietouteen, koska ihmiset uskinneet sitä, että kansaidustajan puolisu.

Täällä koisikin niin ei se olisi uutisaihe ollut, koska siinä ikään kuin se liitenta siihen puolison ja siihen politiikkaa ei ole niin suuristettu.

Tuossa Kaja Kallaksen tilanteessa me uskon, että toi on sen verran iso kohu, että vaikei Kallas olisi noita rahoja lainannut, niin se olisi silti ollut uudissa. Se olisi riittänyt.

Ja se olisi noussut uutisiin, niin kuin joka tapauksessa.

Ei ehkä samalla volyymillä, mutta olisi kyllä noussut ja olisi sitä vetvottu.

Mulla on täällä tämä jultalehden artikkelit.

Mä voisin siitä ratata täältä pienempätään.

Kaikki kuuletkin varvasti teetavat, mistä puhutaan.

Vaakerströmin mielestä Suomessa on liian helppoa elätukien varassa.

Hallitusaikoukin leikata sosiaaliturvasta ja sosiaaliturvaetuuksista 1,2 miljardia euroa. Sitaatti.

Totta kai toimet kohdistuvat pienempi tuloisiin, mutta sen takia, kun he ovat kotona ja saavat etuuksia, kun he menisivät töihin, vaakerström sanoo.

Eli tällainen vatkä.

Kyllä tämä oli se.

Se oli se, mikä erityisesti kirvattiin vaakerströmissä kritiikkiä.

Mutta mun mielestä siinä on yksi taas esimerkki

tällaista rajavedosta.

Milloin se asia on merkittävää, milloin ei.

Eihän siihen simppeleä mitenkään ole.

Ei varmasti.

Mietin kanssa sitä,

jälleen kerran me ei tarkkaa tiedetä

myöskään, mitä ihmiset on ajatellut

ja mitä heidän päässä on liikkunut,

vaikka he sanoo antakin lausuntoja.

Mutta minä mietin sitä vielä,

kun mennään kajakallaksen puoli.

Se on arvo hallikin.

Mitä sen päässä on mahtanut liikkua?

Eikö tämä tullut mieleen,

että tästä voisi tulla ongelmia?

Pitäisi tulla.

Ja Venäjä, kuitenkin kun on kyse se profiilin ihmisestä,

kun vaikka kajakallas, joka on

Naapurimaan pääministeri

ja tosi äänikkäästi vastustanut Venäjää,

niin olisi syytä olettaa,

että Venäjällä on aika hyvin tiedossa

hänen lähipiirinsä toiminta

ja Venäjä voi olla valmis

käyttämään niitä tietoja,

joita sillä on, niin viroja

kajakallasta vastaan

sopivaksi katsomallaan hetkellä,

että siinä mielessä aika erikoista,

jos tällä miehellä

ei olisi se tullut mieleen,

että jotenkin se tuntuu sen kokoselta riskiltä,

joka pitäisi ymmärtää,

kun tollaisia bisneksiä tekee.

Jeppiä varsinkin, kun on mielestäni tässä kanssa

se nopea irtautuminen tästä liiketoiminnasta,

se ei jälkeen, kun asiasta tuli uutinen, niin jotenkin

lisää mun ihmeitystä siihen, että mitä on mahtanut

tuolla mielessä, kun se eisi tilmeisesti ollut niin hirveän vaikeeta

siitä irtautua, niin

ehkä ei vaan ajateltu, että ehkä tämä ei tule julkita,

en tiedä, mikä siinä on mahtanut.

Ei kyllä ajateltu loppuun asiasta.

Niin tai onko unohtunut, että missä kaikissa jatkuu omaisuudet on? En mä tiedä.
Ne on siihen 350 tonnia.
Laittaa ne sitä ei ehkä unoida kuitenkaan.
Ei uskoi viron pääministerin palkka tai puolisu,
joka on vaikka ihan niin lisä, että tällaiset erät jastakin.
Ja siis, nehän väittää nyt tai siis,
jos kajakallaksen haastatteluissa on ollut sille, että
yritys on kokenut toimivansa oikein,
että se on tehnyt siinä yhteistyötä,
niin kuin sanojensa mukaan, niin Venäjällä toimivien
toisen virolaisen yhtiöön kanssa eikä suoraan
niin kuin venäläisyhtiöiden kanssa,
ja noin, ja että ei ole vaikka ostanut polttoainetta
tyyliin, niin kuin Venäjän puolella,
vaan viron puolella, ja jotain tällaisia.
Mutta sitten kuitenkin siinä,
siihen on liittynyt kaikkea sellaisia detaljeita,
joista voisi olettaa, että pitäisi ymmärtää,
että voi tässä asemassa tulla kohu,
että suoraanhan se ei rikkonut pakotteita,
vaikka et se ei ollut laitonta toimintaa,
jota myös jotkut yritykset on jatkanut,
vaan siinä ollaan enemmän tällaisella moraaliaspektilla.
Moraaliaspektilla, mutta kun nimenomaan kajakallas
on puhunut tästä moraaliaspektista aivan valtavasti,
niin sehän siihen heittää sen varjonsa.
Mutta kyllähän kajakallas on sitten saanut tästä
milläkohtaisestakin kritiikkiä,
mikä ei liity ihan suoraan siihen tai siihen miehen toimintaan,
niin siitä, että millä tavalla hän on handlannut
tätä parlamentaarista kriisiä,
ja millä tavalla hän on vastannut tai ollut vastaamatta
ja kantanut sitä vastuutaan, niin osa tästä kritiikistä
kohdistuu ihan tähän hänen omaan vastaukseensa
ja siihen, että se on ajoittain koettu ylimieliseksi
ja näin pois päin.
Hän usein poliitiikassa nää kohut lähtee,
että se ikään kuin alkuperäinen aihe
saa sitten ikään kuin lisää pontta,
niin me olemme siitä, miten se alkuperäisen aihe
reagoidaan, että usein jos se ikään kuin ensi reaktio
olisi toisen lainen, niin sillä voisi saada sen kohun aikalailla alas,

mutta jos siinä vaiheessa mokaa,
niin se voi lähteä sitä aika isoille kierroksille.
Taidokas kriisiviestintä olisi usein pelastus,
monen asiaan ja yllättävän hakusessa usein.
Vähintäänkin helpotus.
Vähintäänkin helpotus, joo.
Mietin myös sitä, että kun on uitunut just ota asiassa,
että onko se kaja kallastiennyt,
eikö se ole tiennyt, niin siinä on myös sellaisia seikkoja,
jotka näyttää sen kannalta tosi pahalta.
Mä en muista missä jutus se nyt oli,
mutta oli kuvaa, jossa oli sellainen kajan takana olevan,
joku diaesitys tai tämän tyyppinen powerpoint
tai joku vastaava, ja sitten siellä oli tähän,
ei juurikyseeseen yritykseen, vaan sitten just tämä yritys,
joka teki ylin toimia, ei ole tavallaan kytkeytynyt yritys,
niin sitten tavallaan semmoisia,
mitkä näyttää julkisuudessa tosi pahalta,
että sä sanot, että sä et tiedä,
ja sitten on semmoinen kuva, missä et sinä,
ja sitten sä yrityksen nimiä jotain asioita,
vaikka ne ei nyt suoraan taaskaan kerro välttämättä siitä,
että täällä tilaisuudessa olisi keskusteltu juuri näistä asioista,
ja ne olisi pitänyt tulla ilmi,
mutta kyse on nimenomaan siitä,
että miltä ne asiat näyttävät,
eikä välttämättä juuri, että mitä ne asiat ovat olleet myöskin.
Ja politiikassa jos jossain asiat usein ovat sitä,
miltä ne näyttävät,
tai ihmisten mielikuvat on...
Demokratiassa.
Kyllä, ihmisten mielikuvat näyttävät sinne,
niin se on rooli, että jos joku mielikuvat tulee,
niin aika vaikea siitä on sitten pyrkiä,
pyrkiä sen jälkeen eroon, jos se jää.
Ja tämä onkin just, että millä tavalla kukkalla
pystyy jatkossa, että voisi olettaa,
että jatkossa, kun tulee näitä isoja media-haastatteluja,
vaikka kansainvälisiä,
niin hän täisilleen ehkä päästetään enää niin helpolla,
koska tähän asti hän, että on ehkä siinä mielessä päästetty
vähän helpolla, että on ollut kiva nostaa
tällainen pienen maan,

noin naispääministeri silleen,
joka on pitkään jo puhunut Venäjänuhasta,
niin se on ollut sellainen kiva esimerkki,
ja silleen, että hänellä on viesti maailmalle.

Mutta nyt ehkä jatkossa kysytään,
että miten nää meni.

Jos nyt saa ensin kotimaassa laantumaan
tämän kohun ja pystyy jatkaa tehtävissään.

No mut hei, mennään siihen,
että miten tämä todennä just vaikuttaa tämä kriisi?

Vaikuttaa...

Hänen itse asiassa, joka jokallakseen.

Vaikuttaa isosti, sanotaanko näin,
että jos olisi kyseessä sellainen,
jos olisi kyseessä johtaja, joka olisi vähemmän suosittu,
ja jolla olisi vähemmän silleen syvällä
kannatusta ja pysyvyyttä puolueessaan
ja maassaan, niin sitten voisi olla aika heikoilla kantimilla.

Mutta Kaja Kallas on ollut tosi ylivoimainen suosikki
maansa pääministeriksi viime aikoina,
ja hänellä on sen puolueen sisällä
aika vahvaa tukea, ja hänen isänsäkin
on aika vahvassa asemassa puolueessa,
ja toiminut pääministerinä aiemmin,
niin tavallaan siinä ei ole sellainen tilanne,
kun välillä on vähän odotettu kohua,
ja sitten kun se kohu tulee,
niin ollaan silleen, että nyt on hetki päästä eroon
tuosta tyypistä.

Niin tässä ei ole kyse tällaisesta.

Kaja Kallas ei ole sellainen ihminen,
josta olisi odotettu, että päästäänkö eroon.

Useinhan jos miettii tällaisia tilanteita,
missä joku korkeaa tasollinen politiikka on joitunut eroon,
niin aika harvoinhan se erojohtuu,
että siitä, että ulkopuolinen paine on käynyt liian kovaksi,
vaan siitä, että se ikään kuin puolueen sisäinen paine
on alkanut käydä liian kovaksi.

Että jossa puolue kestää yhtenäisenä sen kritiikin,
se iso sen takana, niin ei hänestä,
ja jos hallitus kokonaisuudessaan kestää sen kritiikin,
ja ikään kuin se iso hänen takanaan,
niin ei siinä sitten ole mitään ongelmaa,

mutta tämä näkisi, että tämä voi olla sellainen aihe,
mikä herättää myös puolueen sisällä riitasointuja.
Varmasti herättääkin.
Että se on kyse varmasti pitkälti siitä,
kuinka hyvin hän saa pidettyä ne omat joukot itsensä takana.
Että tavallaan lähtötilanne on ollut niin hyvä,
että on mahdollista päästä yliaikatuullisistakin ajoista,
mutta kyllä tämä iso kupruon ja myrskynen hetki hänelle,
ja jatkossa voi tulla vaikeemmaksi, niin johtaa,
ja hantelata näitä tilanteita nyt,
niin jokainen uusi ongelma voi olla silleen isompi kuin tähän asti.
No niin, me jäädään katsomaan,
miten tilanne kehittyy ja mitä seuraavaksi tämän suhteen tapahtuu.
Mennään meidän seuraavan aiheeseen.
Valtiovarainministerin budjettiesitys on valmistunut.
Suomioon ottamassa ensi vuonna lisää velkaa 10 miljardia.
Budjetin aljäämä on 15 miljardia euroa pienempi kuin keväällä arvioitiin.
Valtion budjetin arvioidaan olevan vielä vuonna 2027
yli 9 miljardia euroa aljäämäinen.
Mitä ihmettä nyt tapahtuu?
Miksi velkaa otetaan lisää,
vaikka hallitus on tekemässä merkittäviä menausopeutuksia?
No ehkä voi lähteä siitä liikkeelle,
että kun ollaan tilanteessa, jossa velkaa otetaan 10 miljardia,
leikkaa ensimmäisessä budjettisesta 10 miljardia pois.
Tai niin voi tehdä, kerran on hyvä esimerkki yksi valtionkai.
Tässä maailmassa päässyt pelattomaksi.
Se oli romaniat chasess, kun aikana.
Siellä ihmiset kuoli nälkä.
Valtion ramahtia.
Lopulta päämiä esikin telotettiin.
Mutta se, että 10 miljardia leikkaa,
jos valtion budjettista noin vain ensimmäisessä budjettisessa,
on yritännössä mahdotonta.
Eikä sellainen velkaantumisen lopettaminen,
niin kuin tämän hallituskauden aikana varsinaisesti on ollut,
missä vaiheessa, mikä lupauskaan,
että tämän hallituskauden jälkeen Suomi ei näyttäisi yhtään velkaa,
vaan nimenomaan se velkaantumiskehitys pyritään taittamaan.
Eli niin, että se velanoton määrä ei kasvaisi,
niin kuin absoluuttinen määrä ei kasvaisi.
Tässä on muuten voinut olla nousuuralla.
Minkä lisäksi sitten tavoitteena se,

että se velansuhde bruttokansantuotteeseen
niin pysyhyllittynä.

Eli jos bruttokansantuoten nousee riittävästi,
niin se ikään kuin velanottaminenkään ei ole niin iso ongelma,
koska sillä on ikään kuin valtion talouden yleinen rullaaminen,
niin ei ikään kuin velkaisil on aiheita ongelmia.
Nyt nämä korkomenotkin on sitten myös sellainen asia,
joka ei ainakaan helpota sitä velkaantumisen laittamista,
mutta ei tässä nyt mitään erikoisia yllätyksiä
tässä budjetissa tullut, että sillä hallitusohjelman linjalla jatketaan.

Niin, eikö se ole jotenkin sillä tavalla sanottu,
että iso laiva kääntyy hitaasti jotain vastaavaa pertauskuvaa käytetty,
että ei nopeasti saada niitä toksia?

Kyllä, se on toki totta, että isoja leikkauksia on luvassa,
niitä ei ole luvassa vielä tässä ensimmäisessä budjetissa suurintaa osaa,
koska ne vaatii lakivalmistelua, ne vaatii lainsäädettyä,
että moni tällainen prosessi vie vähintään vuoden useita vuosia jotkut,
niin ensimmäiseen budjettiin ei nyt vielä mitään valtavan suuria muutoksia senkään puolesta vielä
saa.

Mutta kyllä siellä selkeitä leikkauksia on.

Toki siinä on myös se, että kun ne leikkaukset tietyllä tavalla valuivat myös verojen kevennyksiin
eikä niinkään siihen, että sitä velkaantumista vähennettäisiin niillä,
niin se sitten myös näkyy tuossa kokonaismäärässä.

Mitä ajatuksia Matilda tähdättiin Sussa?

No kun keskusteltiin just noista mielikuvista, niin vaikka se on totta,
että ei voida katkasta velkaantumista seinään,
niin näyttää hän se siksi vähän pahalta tai ymmärrän,
jos jotkut ihmiset katsoo äänestäjät sitä lukua silleen, että mitä nyt tapahtuu,
koska ennen vaaleja keskustelu pyöri kuitenkin niin paljon sen ympärillä,
että velkaantuminen seis ja näin, ja vaikka sitten pienellä printillä oliskin kerrottu
kaikki nämä realiteetit, niin ehkä sellaisessa someviestinnässä
ja yksinkertaisemmissa puheenvuoroissa, pelkistetyissä puheenvuoroissa,
niin saattovälillä tulla sellainen kuva, että nyt suunta kääntyy nopeasti
ja me emme ota uutta velkaa mihin käännomiin hankkeisiin,
niin kuin ei varmaan sanottu ihan näin, mutta tällainen kuva pystyy hyvin tulemaan.
Joo, kyllä. Tässä on varmasti se, että suurin osa siis keskivertoihminen
ei kyllä varmasti ymmärrän, miten valtion talous toimii,
tai miten valtio ottaa velkaa tai miksi valtio ottaa velkaa,
että on hän se poliitie kanssa lähtökohtaisesti aina isossa skaalassa,
kyse nimenomaan niistä mielikuvista mitä luotaan.
Ja kun niillä sinne päästään tai niillä sä saat äänestäjät puolelle,
niin silloin sillä millaisen mielikuvansa annat on välillä
ja sitä voidaan käyttää hyväksi, ettei ihminen ymmärrä.

Mä siis juuri sen takia haluisin myös keskustella tästä aiheesta, että itse se reaktio, jonka olen sosiaalista mediasta huomannut ja olen myös ihmisten kanssa keskustellassa huomannut, niin tavallaan juuri tämä mielikuvatversuus, mitä on oikeasti luvattu ja mitä ihmiset on ehkä kuvitellut tai ymmärtänyt, että on luvattu esimerkiksi ihan vaalikampanjoiden aikana. Saaticasit myös siinä sitten hallitusohjelman työstön aikana. Mä mietin, että onko erityisesti kokoomuksen, jos puhutaan siitä just vaalikampanjasta ja sitten myös muiden hallituspuolueiden, niin onko sehän viesti ehkä ymmärretty väärin tai onko sitä vähän ehkä jopa tarkoituksella yritetty hämärtää, mitä on tarkoitettu, vai onko se kyse siitä, kuin jo on semmoiset tavanivaikeaset, että tämä voi ymmärtää. No siis kyllähän tämä voi ymmärtää, että tämä ei ole niin vaikea asiaa, mutta siis totta kai sitä on tarkoituksella yritetty myydä sellaista kuvaa, että kokoomus on tiukka valtiohoitajapuolue, ja kokoomus laittaa Suomen asiat kuntoon ja Suomen talouden kuntoon totta kai, koska se on se signalle, mitä ne haluan myydä ja vastaavasti totta kai ihmiset on se ymmärtänyt väärin myös ehkä vastaavalla tavalla, voi ajatella, minkä tahansa puolueen tällaisia suuria tavoitteita, mitä he linjaa vaikka vihreät huukovasti ilmaston suojelusta ja ilmastonmuutoksen pysäyttämisestä, ok, ehkä heilt tulee aika selkeästi se, että he ei pysty pysäyttää sitä ilmastonmuutosta. Se olisi jo todella paljon luvat, että täällä Suomi lähti nyt. Mutta siitä huolimatta he edellisellä hallituskaudella, niin ilmastotoimet on ollut mitenkään aivan jotenkin päräyttävän poikkeuksellisia, toki siellä on myös muita puolueita, mutta ei se koskaan se hallitus ikään kuin politiikka tuolla sellaista, mitä yksittäinen puolue mainoksessa on ikään kuin brändää, että näin tulee tapahtuma. Ja kokoomuksellekin on ehkä se, että käännetään Suomen

vielkaantumisen suuntaan se,
mitä ne usein puhuu,
että sehän vielkaantumisen suuntaan
nimenomaan sitten...
Tulkinnan varainen, mitä sillä tarkoitetaan.
Se voi hyvin ymmärtää eri tavoin,
kukin, sitä voidaan tarkoittaa.
Ehkä tässä on myös se,
mikä monilla tuntuu,
että sitten just se,
minkä mainitsitkin,
että ne leikkaukset
ei sitten merkittävässä väärin,
kuitenkaan me vain siihen,
että otettaisiin vähemmän vielkaa,
vaan niihin kevennyksiin
ja uusiin tukiin, mitä siellä on mukana.
Joo, se on jännittävä nähä.
Ja sitten minun mustuun tuntuu,
että isoin ehkä ongelma,
tässä on tietyllä tavalla se,
että ihmiset eivät ymmärrä,
kuinka vaikea se on oikeasti
leikata valtion budjetistä asioita pois,
että sieltä kuitenkin suurin osa
menoista on sellaisia, mitä...
Miksi se on vaikeeta?
Suurin osa menostaa vaikka sote-kuluja,
sosiaali- ja terveystaloudellisia.
No aika laki säteisiä.
Sä et voi vaan päättää,
että puoleen Suomen ei tuenne
sosiaali- ja terveystaloudellisia.
Kaikki hoitotakuut ja muut on kuitenkin
aika lakiin kirjattuja asioita.
Niin, että siinä on ongelmana se,
että totta kai lakeja pystyy muuttamaan
ja tällaisia tiettyjä leikkauksia
pystyy tekemään, mutta
joko kymmenen miljardin leikkaus vaikka
niin siihen vaatisi käytännössä se,
että täysin alettaisiin alas
hyvinvointivaltioon

ja tuki-järjestelmät ja terveydenhuollot
ja koulusjärjestelmät,
että kaikki, mitä voi alasajat,
ne on niin isoja summia.
Nyt lähtis varmaan talous nousuu.
Niin, että ne ei vain
löydy sellaisilla pienille etsimisillä,
vaan ne on oikeasti
isoja vaikutuksia.
Ja vaikka niin kuin
tämä hallitus leikkaa
paljon monista asioista,
niin musta tuntuu,
että se ristiriitä varsinkin
voi olla monelle vaikea, että
tämä velkaantuminen ei katoa minnekään,
että valtion talous ei mystisesti
täysin pelastunutkaan, mutta sitten
kun oma sarjassa alkaa kuitenkin näkyä
niitä leikkauksiin, niin sitten me veikkaat
siinä saattaa alkaa tulla se ihmetys,
että no, mihin kun muilta leikattiin
tämä asia X saanut tähemmän tätä jotain etuutta,
niin miksi se ei näy nyt
heti tuolla valtion taloudassa, että miksi
tässä velasta puhutaan yhä, kun tästä
hän selkeästi mun elämää on vaikuttavasta
asioista tai leikattu jo asioita,
että me veikkaat tämä voi olla se, missä
ihmisillä alkaa ihmetyksiä heräämään.
Ja symbolisesti, niin eihän se tällaisessa
yhtälössä kauhean hyvältä näytä, että
sitten eniten verokevennyksistä hyötyvä ryhmä on,
se oliko se 14 000 euron kuukaus tulot,
joka on apaut pääministerin palkka,
niin eihän se silloin hirveän hyvältä
näytä sellaisena, niin kuin
siinä yhtälönä, niin jonkun
sellaisen ihmisen kannalta, joka on,
että nyt joudunkiristämään paljon
ja pelka ei kadonnutkaan minnekään
hemmettiviäköön ja
sitten vielä, niin kuin

kuka nyt saa, niin.
Mutta mä mietin, että tavallaan
et, eiks tämä on ihan itse
masentava viesti, tehdään
merkittäviin toimia
tai pyritään merkittäviin toimiin,
joilla tulee tosi paljon vaikutusta
monien ihmisten arkeen
ja sitten samaa aikaa just, niin kuin
tilanne silleen,
niin sanotaan, että no ei meitä nyt huonon paan suuntaan
valtion talous vaan, että saadaan, niin kuin
esikkä se, niin kuin hillittyyttä,
niin eiks se aika masentava viesti?
No jaa, lähtökohtaisesti siis
ylipäätä se,
vaan,
ehkä, ehkä en
masennut tästä niin helposti, lähtökohtaisesti
ihan Suomen valtion talous on siis oikein
suhteellisen hyvässä kunnossa, että eihän meillä on mitään,
niin kuin ikään kuin tällä hetkellä
meidän talous
kantaa ihan hyvin, että ehkä se on enemmän
nimenomaan se huoli siitä suunnasta, mihin se on
ollut menossa. Ja tulevaisuudesta?
Niin, ja tulevaisuudesta, että ikään kuin
ikään kuin
se tietyllä tavalla ehkä myös kokoomuksia
perussuomalaisten siinä
viestinnässä ja viestinnässä, jotenkin ehkä
saattaa saada sellaisen kuvan, että suomen
valtion talous on jotenkin aivan katastossa
yllässä ja mitä nää
kreikan tietsun muutun on, sitä nyt ehkä
näissä vaaleista, mutta kuitenkin
niinhän tällä hetkellä Suomen valtion talous on
mikä katastrofaalinen, mutta se enemmän
se huoli on nimenomaan se, että jos velkaantumiskehitys
jatkuu, niin joudutaanko me alkaa olla
sellaisella stellantheessassa, vaikka korkomenot
vie niin paljon ikään kuin rahaa,
että meillä ei ole enää varaa

kaikki niin hyvinvointivaltion palveluihin
mitä on, että se on
se, mitä niinkun
lähtökohtaisesti ikään kuin kokoomuksessa on pyritty
heidän näkökulmastaan
näkökulmastaan estämään. Ja
mikäli se velkaantumiskehitys,
eli se, että velkaajat niin paljon
lisää joka vuosi kuin aikaisemmin
ja sitten se, että se suhteessa
bruttokansantuotteeseen, niin
ei ole velan määrä
niin suuri niin ikään kuin sen kokoomukseen
omat tavoitteet
täyttää, mikäli niissä onnistutaan.
Ja kyllähän kokoomuksen omia tavoitteita on myös
se, että rikkaat saaveronkävennyksiä
ja että
kyllähän se on heidän
poliittinen linja on ollut
niin kuin pitkään
tai ehkä
tohon mä ehkä vielä lisää, että kaikki saa
veronkävennyksiä, mutta totta kai ne sitten
vaikuttaa kaikista eniten niin kuin
rikkaimpiin, rikkaantiin, koska
ne on aika erikoisesti annettu kyllä, koska se ei
meen mitenkään lineaarisesti, me tehtiin
joskus sitä sen laskurilla ja me
ihmeteltiin, että minkä takia kaikki saa
sen saman veronkävennyksen, kun
HOS-sällä oli se laskuri, että kaikki saa
sen saman ja sitten alkoi kokeilla sitä
laskuria, niin se oli se sama
veronkävennys, mikä tuli, mikä oli just
joku reilu 10 kuussa, joku ehkä
12 euroa kuussa, niin siihen
asti, että saa jotain
6 tai 7 tonnia
niin kuin 6
ja vasta sen jälkeen se lähtee jyrkästi
niin kuin keventymään enemmän,
että se ei missille, että se tasaisesti

kevenis,
niin kuin jos se on pysynyt siinä samassa,
kun se on laskurin aikana, niin se ei
silleen tasaisesti muuttunut, vaan se pysy aivan
sabana ne ekat
6 tai 7 tonnia ja sen jälkeen
vasta hyppäsi. Mä muistan tuon
saman laskurin, mä en
ihan noin tarkkaan niitä, tai
kanssakliksut, eli menemään, mutta
siellä oli alku päästä jotain pientä
pienää muutosta hyvin
marginalista muistaakseni, ja sitten
siellä oli just kriittinen kohta
nyt ulkomuistista heitän, että
en suhtautukaan
varauksella. Ja mä käin muista sitä tarkkaan
luku, mutta se oli iso
kuukaus tulo, missä se hyppy tapahtui, että
se ei ollut lähellä suomalaisen keskituloa.
Kyllä, tämä johtu
nimenomaan siitä, että se
solidarisuusvero
pidetään
olemassa, mikä en muista,
milloin tämä solidarisuusvero on
säädetty, mutta se on niillä
kaikista suurituloisiin millä
ikään kuin vero
ylimääräinen vero,
vaikka sitä pidetään, niin sitä
loivennetaan siitä, mitä se on ollut aikaisemmin,
niin se on
nimenomainen syy sille, miksi
rikkaimilla sitten
suurituloisimilla, niin
verotus kevenee suhteessa
enemmän ja spärille.
En mä uhuisi, että mitään suuret veronkevennykset
olisi enemmistölle tulossa, koska
mielestäni reilukymppikuussa ei kyllä
suomalaisen elämässä monelle
palkansaajalle ehkä ole sellainen

elämää
muullistavaa asia. Ei, ei tietenkään, ja sitten myös, jos se
suhteessa, vaikka antais saman prosentin veronkevennyksen
kaikille, niin kyllähän se
pitää enemmän se tiedän, että niin sitä enemmän rahaa
asolla siitä säästyy, totta kai
totta kai, mutta ei se mennyt silleen, että
se olisi sama prosenttikai. Kyllä se on juuri
solidarisuus, veronkeven. No niin, hei,
nyt ihan loppuun,
tämän aiheen loppuun tämmöiset
hyvin tiiviit, tiiviit,
kommentit, pieni ajatusleikki,
miltä politiikan syksy vaikuttaa?
Mitä, mitä asioit nousee
esiin, mitkä aiheuttaa
hankaustaan sitä kunnassa entä hallituksen sisällä?
Tähän on tämä klassikko kysymys.
Mitä näyttää politiikan syksy?
Näyttää sateiselta.
Tääkää, ettei olla haka,
niin emmässä soppatukit varmasti
jo niitä putsaillaan,
putsaillaan syksyä varten.
Kymmen veikkaa, että isoimmat
niin kun
politiikan toimittaja
teemu luukki analyysissään,
analyysissään nosti ensin niin kaikista
niin kun isoimmat
politiikan syksyn
teemat tulee olemaan totta kai
rasismitiedonanto
mikä itse asiassa tänään
vähän puolen tunnin päästä saadaan julkiseksi
se, että miten se keskustelu siitä etenee
miten
budjettikeskustelut etenee, mun mielestä
tulee tosi mielenkiintoista nähdä, että löytyy
hallituksen sisäisiä jakoliinjoja, kun budjettiin
lopulta aletaan sormaamaan
valtionvarainministeriön ehdotuksen pohjalta
vai onko siinä hallitus yhtenä,

niin jos hallitus pystyy yhtenäisenä
niin sitten se etenee kun junaa, mutta
se mikä ei välttämättä
se mikä välttämättä ei etenee kun junaa on sitten
nämä
työmarkkinaasiat
eli työntekijärjestöt
on jo antanut signaalia siitä, että
ne valmistautuvat järjestöllisiin
toimiin. Mitä se ikinä tarkoittaa kaan?
Esimerkiksi
mielenosoituksia ulos marssa, jonkin
neköisiä lakkoja voi tulla
monet työmarkkinajärjestöt ilmoittaneet, että
ne tekee kaikkensa, että tällaiset ikään kuin
nimenomaan työntekijäjärjestöjen
asemaa heikentällä tuudistukset, mitä hallitusaiko
tehdään niin, niitä vastaan tehdään
kaikkensa, mitä voidaan, niin varmasti syksyllä
niitä voi tulla
ja niistä varmasti värittää sitä poliittista
keskustelua kyllä aika paljon.
Niihin ollaan varmaan aika varauduttuja
päin, että
tuolla hallitusohjelmalla niin kun
Se ei varmasti tule yliopeksellinen kenen
niin, kyllä.
Joo, sanotaan kyllä työmarkkinatilanne
niin minuakin kyllä kiinnostaa syksyllä, että
mitä siellä tapahtuu.
Mutta se on kyllä juona tyhjensä
hyvin tässä.
Sori tästä tuli tämän läävytys, että
tällasta on luvassa.
Mutta tämä politiikan syksy keskustelua
se on käytämustantuu ja niin monta kertaa
tässä nyt.
Joka syksy tulee uusi.
Joka syksy tulee uusi, mutta siellä on
lopuus, että tämä politiikan syksyn on
katseltu tässä niin pikkältä.
Mutta että tämä tulee jo kova levelta,
että mitä odottelen, mitä odottelen

politiikan syksyltä.

No hei, mennäänkö siis siinä tapauksessa

niin pien talo valmistaja Jukka

talo on hakeutunut konkurssiin.

Silloin on velkaa ainakin 2,3

miljoonaa euroa

3 miljoonaa euroa edestä.

Yrityksellä on keske vielä noin

50 rakennusprojektia, niistä suurin

osa on yksittäisten kulutteihin

omakotitaloja. Mitä ajatuksia

tämä konkurssihakemusherättiteissä?

Me kaiotus oli ainakin se, että

on aika ikävää olla rakentama sellasta taloa

parasta aikaa.

Sehän jos olisi unelmoinut talosta vuosikymmeniä

ja sitten olisi valinnut Jukka talon ja se on

niin.

Perustukset on valmiina, sä oot kaiken laittoneen

ja odottelet, että se talopakit tulee

siellä rekka-alaisien pihaan ja sitä

ei vaan tuu.

Ja kun sai vielä sellaisen käsityksen,

että ei ollut kauhean helppoa

kommunikoida, että mitä talolle

kuuluu, niin onhan se

yksittäisten ihmisten kannalta

hirveätä epävarmuutta aika isossa

kysymyksessä, koska koti nyt on

tärkeää.

Niin ja nimenomaan siis Keskimäärin Suomessa suurin

investointi, mitä sä teet, on se

koti, minkä sä ostat sen, mikä halkaa.

Tärkeinomaisuus ja se missä sä

joka päivä nukut ja olet

ja missä sulla on eniten rahaa pelissä.

Joo, mä sanoin vielä, mä tuossa sä koillen

ootte lukujen kanssa, niin siis on tosiaan

se 23 miljoonaa euroa

se velkosumma.

Joo, mä pohdin ihan tota samaa asiaa,

että millaisia vaikutuksia tällä on

sit kuluttajiin ja erityisesti juuri näihin

omakotitalhoan odottaviin.
Käsyttääkseni, tilanne ei kuitenkaan
ole se, että vaikka
vois maksana 400 tonnin taivaan
tuuliin ja sit oisit silleen, mitä
ihmettää, että enemmän se on sitten aika
ja vaivaa vievä asia, mutta
varmaan henkisesti voin kuitenkin
ottaa tosi raskas tilanne näille
asiakkaille.
Varsinkin kun lähtökohtaisi miettiä kodin
rakennusprojekti, niin se ei
henkisesti ole kevyttä, niin kuin läätaiköstä muutenkään
tai muutamien ihmisten, tai vaikka
me kaikki olemme tuomaksin kodin rakennusprojektiista
vaikka kuulee, niin
kaikki ei aina mei välttämättä ihan sieltä
helppoisimman kautta.
Joskus tulee muitakin haasteita, niin
tällainen haaste vielä voi olla aika
huolta siinä on hymy, ei oo hirveän
herkässä siinä vaiheessa.
Varmasti ihmisiä tosi eri asemissa, että
vaikka missä tilante, missä vaiheessa saat
suunnitelut muuttavasti sinne,
niin sit joskuluu paljon aikaa
ja saat suunnitelun muuttavasti
melko pieni ja vaikka luopumassa
toista asunnosta, niin sitten
siinä voidaan olla perissä tilanteissa.
Kyllä, voi olla tosi joutujatilanteita,
pitää ankkia yhtäkkiä vuokratämpää,
jos on kaksi omistuskämpien välillä
tai toinen vaihtoehto, että
nollan asunnon loukko, erilainen
kuin kahden asunnon loukko.
Niin siis juuri tämän tyyppisiä
tilanteita ja sitten kaikki
semmoinen säätö ja selvittely ja
että mitä tapahtuu seuraavaksi
ja muuta, niin se varmaan on henkisesti raastavaa
ja vie tosi paljon aikaa.
Mutta hei tuota...

Se minkä mua niin kuin tässä kiinnostaa
myös se, että mä siin siten
mitenkään erityisesti seurannun rakennussalata
markkinoita, mutta sä vellaan,
sä oot seurannut, sä oot seurannut.
Kyllä. Ja musta tuntuu, että
muiltakaa rakennusyhtiöiltä ei ole välttämättä
kuulunut hirveän hyviä uutisia,
hyviä uutisia tässä kevään mittaan,
niin miten tämä niin kun
peilaantuu tähän koko rakennussalan tilanteeseen.
Sä ehkä mestausat parhaiten sitä ajatella.
Joo, mä haluisin keskustella tästä
eihesti juuri sen takia, koska rakennusalan
tilanne on tällä hetkellä tosi mielenkiintoinen
ja tosi
haastava. Esimerkiksi
konkurssien määrin, joka katsotaan
niin konkurssiin on asetettu
390 yhtiötä tänä vuonna
ja pitää tähän kyllä sanoa
sellainen disclaimer, että
se kuulostaa ihan hirveänä
tämä asalto suurin virtein mitä
kaks per päivä
tyyppisesti, mutta konkurssimäärät on
myös tai konkurssihakemus ja
asetus siinä on ero, mutta joka tapauksessa
konkurssi, niin se on isoja
luvut joka tapauksessa on ollut
aikaisemminkin, mutta että nyt ne on
selkeästi merkittävästi isompi.
Sitten on vielä arvioitu,
että alon pohja olisi vasta
edessä. Esimerkiksi lehdon
toimitusjohtaja on arvioinut
lehdon sellainen yhtiö,
jonka konkurssi on odotettu
ihan tässä julkisuudessa
sanotaan näin, että on tullut ihan
julkisuudessa lausuntoja, hän on myös itse
toimitusjohtaja, joutunut
kommentoimaan tällaisia, että miltä se näyttää.

Tilanne on tosi haastava.
Voisin vielä
nostaa esiin esimerkiksi yhden
tilanteen, joka
on siinä mielessä
mielenkiintoinen, että heillä on
olika se
yli 600 myymätöntöasunto
Suomessa, yhteensä yli 700
on, jos otetaan yli
Suomen ulkopuoliset ja
esimerkiksi Suomen
pääkaupukseudulla, niin on noin
neilestaa myymätöntöasuntoa.
Jos noitakin ajattelee
rahasummana, niin pääkaupukseudulta
asuntoja, mikä ihan halpa,
halpa, että jos sen
kertaa sillä neljellä sadalla, niin siitä
aika iso
tulhon menetys on, jos niitä
odotellaan myytäviksi. Joo, ja siis se mikä
siinä on haasteena tällä hetkellä,
sanotaan näin, että rakennuslolla
lukuut näyttää tosi pahoilta,
että just
esimerkiksi velkaantumisasasteet, esimerkiksi
uiteen velkaantumisasasteen nousee 99%
ja sanotaan näin, että
siis heidän tavoitteena on alle 50%
ja nähän
näyttää tosi pahoilta.
Lehdon velkaantumisasasteista ei kannata
edes puhua, se näyttää aivan hirveiltä,
mutta
sitten siinä on myös semmoisia, että on tällaisia teknisiä juttuja,
esimerkiksi tämä velkaantumisasaste, niin
kun ne asunnot saadaan myytyä,
niin sitten se palautuu, koska osittain
siellä on taloyhtiolainoja.
Myös sellaisia asioita, että nyt tavallaan,
missä kohtaa on haaste- ja rakennuslolla,
niin se on erityisesti se, että koska

asuntokauppa on jäässä
ja ei kauppaa tehdä,
niin se on haaste siellä.
Tuliko tyhjennettyöpankkiliikaa?
Miltä se sitten näyttää
tavallaan yksittäisen asuntoon
ostoa harkitsevan ihmisen kannalta?
Tämä on vähän siinä mielessä, että
kun ihmisitä on odottaa vähän silleen kielipitkällä,
että jos siellä on paljon myyvättämiä asuntoja
tarkoittaakseen, että uudiskohteiden hinnat laskee,
valitettavasti ei.
Ei valitettavasti tarkoita sitä, ja siellä on
kaiken maailma vippaskonsta ja nähty.
Emä tiedä, ooteko huomannut, että myydään
esimerkiksi kaupan päällisgrillejä,
siis kun ostat asunnon,
niin sä oot jonkun laadukkaan grillin tai saat esim.
Luuliset, että se on aika pieni lohdu tuosta alkinto
siinä kohta, kun on laittanut
rahat likoina asuntoon.
Joo, ja sitten oli myös joku sellainen
tyyliin Tesla
tai minkä sähköautoon käyttöön
mahdollisuus, että saa käyttöö.
Kuitataan jotain vastikkeita
joku tietty aika kaksi vuotta
tai vastaavaa.
Siellä on kaikki mahdolliset
keinot, joita voidaan käyttää,
jotta ei jouduttaisi laskemaan
niiden asuntojen hintoja.
Toivon, että suomalaisten ei ole niin pahaa grillikansa,
että se riittää.
Ei teidän täytellä laskee asuntoja hintoja.
Jos menny sen kesägrillin,
saisin vähän paremman mallin, niin sillä irtoa.
Vaikka siellä on ihmisiä, jotka odottelevat
kieli pitkällään, että
laskiskoukunnolla niiden uutisikohteen
hinnat ja tulisiko sieltä sellaisia pakkomyntejä
vastaan, niin sellaista
ei ole ilmeisesti viitettä, ettei enää kyse

siitä, että
alennuksen näkyy enemmän sijoittajille
ja sijoittajien ostamissa osun osassa,
että jos joku etsii
omaa kotiaan ja pohtiin,
niin siinä kohtaa ei ole
kyllä sellaiset tiedossa.
Mutta se,
mikä on kanssa
olennoista, on se, että tämä vaikuttaa
varmaan alan työllisyystilanteeseen
ja sitä on umoitu, että sillä on aika merkittäväkin
vaikutus mahdollisesti. Luvut vaihtelevat
tosi paljon, sen välillä, että mimoinen sen vaikutus
voi olla, mutta se voi olla
aika paha.
Olisiko se ollut 20 000
tai mitä on
jo rakennus teollisuus on arvinut,
että ala työllistää
200 000 tai ihmistä Suomessa ja työtymäksi voi
jäää näin 20 000.
Ylipäättään miettiä, että uskaltaako
kukaan täällä ja rakentaa taloja
tässä massaa, että kuitenkin kyllä
ei Helsingissä ole mitenkään sellainen
tilanne, että täällä on jotenkin rajattoman
paljon ylimäärsiä asuntoja
ja tarjolla, että
kyllä se asunnoehtiminen
voi olla täälläkin haastavaa, niin
milloin kunhan aletaan seuraavan kerran
kunnolla taas rakentaa, kun tässä on
rakennusvuumi hiljentynyt näin?
Sitä on arvioitu, että
se on kuitenkin
tärkeää välin kehitys se, että kaupungistuminen
ja tämä suunta, että
olet oikeassa juona siinä, että rakentamista
on ollut ihan älyttömästi viime vuosina
ja se tottakaan myös näkyy
ja siinä, että sitä tarjontaa on itseasiassa
tällä hetkellä aika paljonkin, mutta

se on eri asia, että onko sitä,
jos sitä omaa kotia, niin onko juuri sitä,
mitä sinä haluaisit sillä alueella, mitä sinä haluaisit,
niin se on eri asia. Ja eikö näissäkin on vähän menty siihen,
että esimerkiksi joku asuntosiottaminen
on joillain alueilla haukannu
aika ison osan siitä
tavallaan asuntotarjonnasta
ja niinkuin ehkä sijoittajia varten
on rakennettu tai suunniteltu joitain
paketteja, mitkä ei sitten välttämättä aina
vastaa, niin kun
yksittäisen kodinesti siihen tarvetta samalla tavalla.
Kyllä, juurikin näin, että siellä on
tämmösiä kehityskulkaa, jotka on vaikuttaneet
tosi paljon tilanteeseen.
Ehkä vielä siis asia, mitä
voisin ostaa esiin, on myös just
ylipäättävä asuntakoupan tilanne
ja asuntojen
lasku, niin se,
että miten se nyt
kehittyy, niin tosiaan se vaikuttaa
rakennusalan. Ja erityisesti juuri se,
että asuntorakentamispuoli
on se asia, mikä on siellä
se
missä on suurimmat ongelmat,
sitten on myös infrarakentaminen
ja sitten on toimitila- ja kauppakeskuus, jossa se tilanne
ei ole ihan...
Kaupakeskuksi on Helsingin rakennettu viime aikoina,
niin siirvoisi tulla pieni tauko nyt
tässä.
Mä otan täsin illalla vastaan kauppakeskus
rakentamistaauvan.
Tervetuloa muunlainen rakentaminen.
Joo, mutta
juuri tavallaan se, että siellä alankin
sisällä on eroja, että miten kysytte
jossain vaiheessa, että miten yrityksillä menee, niin se
riippuu siitä, että mihin on keskittynyt
yritys ja sit voi tapahtua siellä

olla sisällä sellaista, että siirrytään enemmän vaikka korjausrakentamiseen, tai esimerkiksi yhtäkiä taloyhtiöiden voisikin olla helpommin saada putkiremontteja. No, tää oli nyt vaihteittoa, mutta se saadaan samme, että ei jossakin yhtäkkiä työvoimaa tavallaan käytettävissä ja muuta. Siellä voi olla myös tämmöisiä kääntöpuolia.

Sehän on tosi hieno, jos tämä lisäisi nimenomaan korjausrakentamista, koska Suomessa kuitenkin rakennusta se elinkaari ei välttämättä hirveän pitkä kaikilla,

niin se on kyllä epäsuora vaikutus, että korjattae enemmän niin se hoistavaa.

Jep, hei, mä katoin, että meidän kello näyttää nyt sen verran, että mennään vielä suosituksiin.

Kun te läheette kesän viimeisille, after eille, jos koulette siinä hurteisillä tai höyrävillä juomilaan, kun siinä sijaamauksen jälkeen silmakulma on alkaa kiதாகosteutta helputuksen tai haikeuden hetkellä, eli mille sinä alatte harhauttaa.

Vierustoverianneta, tai ehkä itsenne, jotta tunnelmaa ei muutu liian mollivoittaisesti.

Nyt täs oli vaatimuksia.

Nyt täs on vähän selleen tunnelma, että kesä olisi siltäkin lopussa, mä siis itse syyskuussa, syntyneen on siltä, että syyskuu on vielä aika pitkälti kesä-kuukausi, ainakin se alkupuoli. Siellä on vielä lämpimie, mukavia hiltäjä.

On se kattanut ulos viime aikoja.

No joo, vähän tästä harmaa, että mä usko, että syyskuussa me nähdään vielä ainakin parisella sitä kivaa aurinkoista viikonloppua, että nyt alkää vielä antakoo

periksi vielä täs vielä lämpöä.
Siis kritisoaksä just mun juontoo tässä?
No, mentaliteettiä siitä, että
kesä olisi jo ohi jotenkin.
Ei, mitähän mä suosittelisin.
Mä oon nyt alkanut
katsomaan. Ekaan jakson verran
on kattanut sitä
Star Wars
Shouka
Sarjaa.
Sarjaa. Ja se on kyllä
Ekaan jaksu oli oikein lupaavaa
ja mielenkiintoinen musta.
Disney on ollut ihan hyviä
joitain näitä Star Wars sarjoja.
Jotkut olen vähän flopimpia, mutta tää vaikuttaa
sieltä, minkä itse voin suositella
tähtien sotasaagan ystävänen.
Joo, mä en oo syksyy
ihminen.
Mulla on mitään suositelta
vaan tähän iltojen pimeinämiseen.
Patsi, vaatero lehdet on kauniita.
Ne on kauniita.
Ne on kauniita. Ja syksyllä on
se parin viikon hyvä hetki.
Mä niinku sitä odotan kyllä
ihan optimistisin
mielin, mutta sen jälkeen alkaa
huonommat ajat.
Mä...
Anteeks!
Meillä on nyt selkeästi tosi erilainen suhtautuneen syksyn.
Mä kyllä pidän syksestä.
Ihan, kun sä alettaa villapaidan päälleen.
Kynttilöitä, teetä.
Sitten sisäilman laatu laskee,
kun sä oon täynnä kynttilöitä.
Jos pitää ikku noita auki.
Joo, mä kyllä...
Tulee joku etana sisään.
Okei, mä tiedä, haluutko suositella jotain vaihteita?

[Transcript] Uutisraportti podcast / 31.8.2023: Kaja Kallas, budjettiesitys, Jukkatalon konkurssi

Mä suosittelen teetä.
Se suosittelen teetä.
Mä oon lukenut Miikka Nousiaisen
juuri hoidokirjaa
Romaan ja vuoden 2016
itse asiassa olen kuunnellut sitä.
Siinä isän kaipuu
yhdistyy humoristeeseen
ihmiskuvaukseen, ja sit siellä on
kaikemman kummallisia sattumuksia.
Se poin suositella
tätä teosta,
ja oon myös lukenut
muita teoksia. Siinä on sellaista hyvä syksy
tunnelmaa, humoria, mutta sama aika
johan tällaista hieman vakava hengistä,
mutta ei liian vakavaa.
Hei, yes, siinä kaikki tältä erää.
Tosiaan, tää oli kesäteiminen
Vika Jakso, ensi viikolla
studion saapuu siis iki ihanaa
vakio-poppousta koostava porukka.
Kiitos täällä kertaa
studiossa oleelle, Matilda Jokisella
ja Joon Aaltoselle.
Kiitos, kiitos
kesästejä tästä illasta, tai päivästä.
Kiitos myös
kesäteimissä Olleelle, Alli Hallonplahdille
Joachimvere, Vestreendollille.
Äänne ja kuvanne meille tällä viikolla tekee Mikko Teura.
Kiitos
kesästä minunkin puolestani. Moi moi!